

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Abbati Monasterii sanctæ Mariæ Dolensis, ejusque fratribus tam præsentibus quàm futuris regularem vitam professis in perpetuum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

cendere ut in die belli pro domo Domini se murum opponat ascendentibus ex adverso. Si sic est, sponsi caret amplexibus, licet habere sponsum videatur, Ecclesia memorata, cum sponso carere tolerabilius sit quam sub inutili sponsi nomine incommoda viduæ sustinere. Ne igitur sub umbra matrimonij diu portet onera viduitatis Ecclesia supradicta, cum sit providendum non tam Prælati in Ecclesiis quam Ecclesiis in Prælati, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatinus, si præmissis veritas suffragatur, supradictum Episcopum ad resignationem episcopatus moneatis prudenter & efficaciter inducatis. Qui si prudenti meditatione prævidere voluerit quid expediat, voluntate præveniet cessionem, & cessio longæ monitionis instantiam nullatenus expectabit, ut non quæ sua sunt, sed quæ Iesu Christi quærere videatur, & voluntaria cessio notam ambitionis excludat. Sed si cedere sponte noluerit, cum frequenter petierit à cura & sollicitudine per nos Ecclesiæ Brixienfis absolvi, & in manu bonæ memoriæ Geraldii Albanensis electi tunc apostolicæ sedis Legati ordinationem posuerit Ecclesiæ supradictæ, nec liberum sit suæ voluntatis arbitrium in superioris iudicium jam translatum, quia frequenter nobis illuderetur à subditis si deambulatoria esset subiectorum voluntas ad examen cognitionis nostræ delata, ab eodem Episcopo Ecclesia sæpedita soluta, faciatis eidem iuxta formam prioris mandati nostri de tali persona per electionem canonicam provideri per quam auferatur temporis iactura præteriti & futuri commoditas conferatur, ipsaque nobis & Ecclesiæ Romanæ manifeste fidelis sit & devota, providentes nihilominus eidem Episcopo in certis redditibus, de quibus competenter valeat sustentari. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Datum Signæ 11. Non. Augusti, anno xv.

*ABBATI MONASTERII
sanctæ Mariæ Dolensis, ejusque fratribus
tam presentibus quam futuris regularem vitam
professis in perpetuum.*

*Epist. 143.
De confirmatione privilegiorum.*

Effectum iusta postulantibus indulgere non solum vigor æquitatis, verum etiam ordo exigit rationis, præsertim quando petentium voluntates & pietas adjuvat & veritas non relinquit. Quocirca, dilecti in Domino filij, vestris iustis postulationibus clementer annuimus, & ad exemplar prædecessorum nostrorum felicitis recordationis Raschais, Calixti, Anastasij, Adria-

ni, Alexandri, Lucij, & Celestini Romanorum Pontificum præfatum monasterium sanctæ Dei genitricis semperque virginis Mariæ Dolensis, quod ad jus & proprietatem beati Petri pertinere dinoscitur, in quo divino mancipati estis obsequio, cum omnibus ad ipsum pertinentibus apostolicæ sedis privilegio roboramus, statuentes ut quascunque possessiones, quæcunque bona idem monasterium &c. usque omnino consistant, in quibus hæc propriis duximus vocabulis exprimenda. Ecclesiam videlicet sancti Martialis, Ecclesiam sancti Andreæ Apostoli, & sancti Martini sitas apud castrum Radulphi. Ecclesiam sancti Dionysij extra castrum prædictum, cum sexaginta solidis censualibus ab altero Capellanorum ipsius Ecclesiæ reddendis. Ecclesiam sancti Stephani protomartyris, sancti Germani confessoris, & aliam Ecclesiam beatæ Mariæ in burgo Dolensi. In episcopatu Bituricensi, Vodolensè monasterium cum pertinentiis suis, videlicet Ecclesiam parrochiam beati Petri de Bonnet, Ecclesiam de Ambras, Ecclesiam de Chodac, Ecclesiam de Conde, cum aliis suis appendentiis, monasterium de Cella cum parrochia sua, & Capellam sancti Petri de Brioria, Capellam sancti Germani cum pertinentiis, Ecclesiam de Meulent cum Capella sancti Romuli, monasterium de Vriaco cum Ecclesiis & Capellis suis sancti Martini de castro, sancti Nicolai, sancti Christophori, sancti Martiniani, sancti Silvei, Ecclesiam de Olcas, & novam Ecclesiam, Ecclesiam de curte sancti Victoris cum parrochia sua, Ecclesiam de Sargiaco cum appendiciis suis, Ecclesiam de Mesples, Ecclesiam de Ortenay, Ecclesiam de Arfolio, Ecclesiam de Parnay, Ecclesiam de Sotbers, Ecclesiam de Arconcio. Capellam sanctæ Mariæ & sancti Hilarij, Ecclesiam de Fargines, Ecclesiam sancti Pauli extra muros civitatis Bituricensis cum parrochia sua, Ecclesiam de Vorle, Ecclesiam de Prada cum Capellis de Cusienc, sanctæ Mariæ, sancti Ursini & sancti Christophori, cum Ecclesiis de Visdon, Ecclesiam sancti Stephani de castro Melani cum Ecclesiis & Capellis suis, & Capellam sanctæ Mariæ, sancti Silvani, sancti Petri, & sancti Martini, Ecclesiam sancti Ianuarij, Ecclesiam de Vriaco, Ecclesiam de Vico cum Capella de Albeis, Ecclesiam sancti Petri de Bosco, Ecclesiam sancti Hilarij de Bornois cum Capellis suis sanctæ Mariæ de castro Lineris, sancti Martini de Bornois.

Capellam de Cosnee, Ecclesiam de Re-
ciaco cum Capella sancti Iuliani, Ecclesiam
sancti Karterij, Ecclesiam de Noent, Ec-
clesiam de Vico iuxta sanctum Karterium.
Ecclesiam sancti Aigulphi, Ecclesiam san-
cti Salvatoris de Masulio cum appendiciis
suis, Ecclesiam sancti Stephani de Cassag-
nolis, Ecclesiam de Maesio cum Capel-
lis suis & parrochia, Ecclesias de Ardentia,
Ecclesiam de Campiliaco, Ecclesiam san-
cti Symphoriani de Creiffac, Ecclesiam de
Novo vico paludosa, Ecclesiam de lau-
geth, Ecclesiam de Duno, Ecclesiam san-
ctae Sericlerae, & Capellam de Cumps,
Ecclesiam de Bussolio cum Capella de A-
zeis, Ecclesiam de Baudra, Ecclesiam de
Roura, Ecclesiam de Polignet, Ecclesiam
de Britannia, Ecclesiam de Briona, Ec-
clesiam de monasterio Caufina, Ecclesiam
de Vilers, Ecclesiam de Diors, Ecclesiam
de Nuce, Ecclesiam de Fioriaco, Ecce-
lesias & Capellas omnes utriusque Clofis,
Ecclesiam de Martoniaco, necnon Ecce-
lesiam de Grunay, Ecclesiam de Besselgia,
Ecclesias de Challac cum parrochiis suis,
Ecclesiam de Vigo, Ecclesiam de Celon,
Ecclesiam de Luserich, Ecclesiam de Mus-
nay cum Capella Ivernali, Ecclesiam de
Nierri cum Capella de Surtin, Ecclesiam
de Chambona cum parrochia sua, Ecce-
lesiam de Claudioniaco cum Capella de
Cambonio, Ecclesiam de Taufiliaco cum
parrochia sua, Ecclesiam sancti Sigiranni
de Chambot, Ecclesiam sancti Laurentij
de Gargelossa, Ecclesiam de Cuzuin, Ec-
clesiam de Bairezia, Ecclesiam de Dam-
per, Ecclesiam de Ortena, Ecclesiam san-
cti Pantaleonis cum Capellis suis de Fero
& de Bonavilla, Ecclesiam de Pomerio,
Ecclesiam de Crofent cum Capellis suis,
Ecclesiam de Aguzun, Ecclesiam de Cop-
dallia, Ecclesiam de Capellula, Capellam
sancti Eligij cum appendiciis suis, Ecclesiam
de Amuelero, Ecclesiam sancti Austregi-
sili de Castellonovo, Ecclesiam sancti Ge-
nitoris de Oblinquo, Capellam sanctae
Mariae, sancti Petri, & sancti Sigiranni in
eodem castro, Ecclesiam de Tremfals,
Ecclesiam de Artaim, Ecclesiam de Ora-
torio, Ecclesiam sancti Severi cum Ecce-
lesiis & Capellis suis. Ecclesiam sancti Mar-
tini, Capellam sancti Petri, sancti Iohan-
nis, Ecclesiam sanctae Mariae de Polinic,
Ecclesiam sancti Martini de Polinic, Ec-
clesiam de Sazerech, Ecclesiam de Paira-
ziaco, Ecclesiam sancti Proiecti, Ecce-
lesiam Vigionensem, Ecclesiam de Cre-
vent, monasterium de Spinocolero cum

appendiciis suis, pro quo singulis annis
duodecim denarios Romanae Ecclesiae per-
solvetis, sicut est antiquitus constitutum.
Praeterea Virfionensem monasterium vobis
vestrisque successoribus perpetuo provi-
dendum & regendum committimus. Do-
num quoque & concessionem Emenonis
Exoldunen, senioris quas fecit Emenoni &
Alberto Abbatibus Dolensibus de mona-
sterio beatae Mariae apud castrum Exoldu-
ni sito, quemadmodum praedicti praede-
cessoris nostri pia recordationis Calixti
Papae privilegio continetur, vobis nihilominus
confirmamus. Adicientes insuper
Ecclesias de Brivis, Ecclesiam de Plancis,
Ecclesiam de Maron, Ecclesiam sancti Au-
stregisili de Turre clerici, Capellam sancti
Michaëlis, & Ecclesiam sancti Desiderij
ejusdem castri, Ecclesiam de Vigevilla
cum parrochia sua, monasterium de Pra-
dellis cum parrochia sua, Capellam de
Bortiac, Ecclesiam de Noent, Ecclesiam
de Magniaco cum appendiciis suis, Ecce-
lesiam sancti Petri de Duno, Ecclesiam de
Latapetra, Ecclesiam de Nozelio, Ecce-
lesiam de Mosterio, Ecclesiam de Moste-
rol, Ecclesiam de Cercillat, Ecclesiam
de Linars, Ecclesiam de Genollac cum
capellis suis sancti Martialis, sanctae Mariae
de Capellula, monasterium de Pontiac
cum Capella sanctae Mariae, Ecclesiam san-
cti Martini, sancti Desiderij, Ecclesiam
de Nozerolis, Ecclesiam de Meanis, Ec-
clesiam de Oratorio sancti Michaeëlis, Ec-
clesias de Salgiaco, Ecclesiam de Bonis
cum Ecclesia parrochiali, Ecclesiam de
Fortio cum Ecclesiis & appendiciis suis,
Ecclesiam de Artreio, Ecclesias de Roca
cerveria, de Graula, de Lorge, de Vete-
ri vinea, de Garineria, Ecclesiam de Ma-
laval, Ecclesiam de Cosdra, Ecclesiam
de Brennaio, Ecclesiam de Ligolio, Ec-
clesiam sancti Flodovei, Insulam de An-
dria cum Ecclesia, Capellam de castro
Begonis, Ecclesiam de Boia, Ecclesiam
de Musterles cum Capella sua, Ecclesiam
sancti Gereonis Aureliensis, Ecclesiam
sancti Vincentij, Ecclesiam sancti Leo-
nardi de insula Bucardi, cum Ecclesia de
Lamere, Ecclesiam de domo Faginea cum
Capellis sancti Petri & sancti Michaeëlis de
Duno, cum terra, hominibus, burgo,
libertate & immunitate ipsius, & cum om-
nibus ad eandem Ecclesiam pertinentibus.
Praeterea Andezemensem Ecclesiam cum
Ecclesiis & Capellis suis, quae utique bea-
ti Petri juris esse cognoscitur, ex apostoli-
cae sedis benignitate vobis & successoribus

vestris regendam disponendamque concedimus, quemadmodum à supradictis Romanis Pontificibus Paschali, Calixto, Adriano, Alexandro, Lucio, & Celestino noscitur institutum eorumque privilegiis confirmatum; ut videlicet ex eadem Ecclesia duos solidos, ex Dolensi verò monasterio unum Lateranensi palatio persolvatis. Ad hæc, felicitis memoriæ Eugenij, Adriani, Alexandri, Lucij, & Celestini prædecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, sententiam quam bonæ memoriæ Galfridus Burdegalenis Archiepiscopus & Lambertus Engolismensis Episcopus super Capella sancti Nicolai de Rocella, super qua inter vos & Cluniacenses monachos controversia vertebatur, ex mandato ipsius Eugenij Papæ rationabiliter protulerunt & scripti sui pagina roborarunt, auctoritate apostolica confirmamus, & sicut ab eis judicatum est, Capellam ipsam à vobis vestrisque successoribus inconcussè perpetuò decernimus possidendam. Capellam quoque sancti Thomæ Martyris Cantuariensis Archiepiscopi juxta præfatam Capellam sancti Nicolai de novo constructam nihilominus vobis duximus confirmandam. Decernimus etiam ut quod idem Dolense monasterium ab initio foundationis suæ privilegiis prædecessorum nostrorum obtinuit, perpetuis futuris temporibus inviolabili obtineat firmitate; ut scilicet nullus Episcoporum, nec etiam Bituricensis Archiepiscopus, in cujus parrochia idem monasterium situm est, Abbatem seu etiam monachos suspendere vel excommunicare vel ad synodum vocare judiciaria potestate, aut divinum officium interdicere præsumat ibidem; sed si necesse fuerit eidem Præsuli totum comitatum Bituricensem interdictione subicere, omnes monachi & familia ejusdem monasterij immunes ab eodem interdictione semper existant, liceatque illic Deo famulantibus monachis divina officia celebrare & jamdictam familiam tumulare; ita tamen ut excommunicati vel interdicti ad ea nullatenus admittantur. Chrisma verò, oleum sanctum, consecrationes altarium, basilicarum dedicationes, benedictiones Abbatum, ordinationes quoque monachorum & Clericorum vestrorum burgi Dolensis ceteraque ecclesiastica sacramenta à quocunque malueritis catholico suscipietis Episcopo gratiam & communionem apostolicæ sedis habente, qui nostra fretus auctoritate sine cuiuslibet contradictionis vel appellationis objectu quod postulabitur non differat ex-

hibere; sicut à præfato Celestino Papa vobis dinoscitur esse concessum. Præterea compositionem quæ inter monasterium vestrum & bonæ memoriæ Stephanum Bituricensem Archiepiscopum super Ecclesiis & decimis de quibus quaestio vertebatur facta est, & hinc inde recepta, & in scriptis authenticis prædicti Archiepiscopi necnon Decani & Capituli sancti Stephani Bituricensis continetur expressa, auctoritate apostolica confirmamus. Provisionem quoque inter vos & venerabilem fratrem nostrum G. Bituricensem Archiepiscopum nobis mediantibus factam super Ecclesiis, Clericis, & aliis hominibus burgi Dolensis necnon pluribus aliis, sicut in nostro continetur authentico, per hujus privilegij paginam auctoritate apostolica confirmamus, & in perpetuū ratam manere censemus. In parrochialibus verò Ecclesiis vestris vacantibus liceat vobis personas eligere & Episcopo præsentare; quibus, si idonei fuerint, Episcopus animarum curam committat, ut de plebis quidem cura Episcopo, vobis autem de temporalibus debeant respondere; quibus nullo modo permittimus, sed sicut antiquis canonibus constat inhibendum nihilominus inhibemus, ut bona per Ecclesias acquisita in alio transferre nulla ratione præsumant; sed si in testati decesserint, siue considerint testamentum, penes capellanas suas debeant modis omnibus remanere. Liceat autem vobis Clericos vel laicos è seculo fugientes liberos & absolutos ad conversionem recipere, & eos absque contradictione aliqua retinere. Sepulturam quoque illius loci & usque à quibus mortuorum corpora assumuntur. Prohibemus insuper ne cui liceat infra parrochias Ecclesiarum vestrarum sine assensu diocesani Episcopi & vestro Ecclesias vel oratoria de novo construere seu etiam cimiteria benedicere. Salvis tamen scriptis apostolicæ sedis, Decernimus ergo & c. usque usibus omnimodis profutura. Salva sedis apostolicæ auctoritate & in præscriptis Ecclesiis diocesanorum Episcoporum canonica iustitia. Si qua igitur & c. usque divina subjaceat ultioni. Cunctis autem eidem loco & c. usque præmia æternæ pacis inveniant. Amen. Datum Signie per manum Iohannis sanctæ Mariæ in Colmidin Diaconi Cardinalis S. R. E. Cancellarij Indictione xv. incarnationis dominicæ anno MCCXII. pontificatus verò domini Innocentij Papæ III. anno quinto decimo.